

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Flot resultat i stejle bakker

Syd for Silkeborgsøerne rejser Silkeborg Sønderskov sig i et imponerende landskab. Samme område hvor Himmebjerg det lidt længere mod øst knejser over landskabet.

Her var scenen sat til den første afdeling af divisionsturneringen, der har været sat på standby i et helt år.

Rold Skov OK er flot placeret i 2. division, hvor vi søndag, den 9. maj skulle bide skeer med store klubber som Aarhus 1900, Viborg OK og Aalborg OK i den lysegrønne bøgeskov, der dannede en ufattelig smuk kulisse for konkurrencen.

Hvordan gik det så? Aarhus 1900 og Viborg OK lammetævede os som forventet, men sandelig om ikke vi slog rivalerne fra Aalborg OK, således at det samlet set endte med en 3. plads og dermed 2 points i banken inden næste match.

i (Silkeborg Sønderskov Vest, 2021-05-09)				
score	-	point		
361	-	307	6	(6)
377	-	328	4	(89), 6 1. pl
317	-	368	2	(89), 14 1. pl
290	-	342	0	(63), 4 1. pl
Rold Skov OK	-	Viborg OK	:	102 - 126
Rold Skov OK	-	Aalborg Orienteringsklub	:	107 - 102
Rold Skov OK	-	Aarhus 1900 Orientering	:	108 - 140
Viborg OK	-	Aalborg Orienteringsklub	:	114 - 89
Viborg OK	-	Aarhus 1900 Orientering	:	121 - 116
Aalborg Orienteringsklub	-	Aarhus 1900 Orientering	:	99 - 121

Men – nærlæser vi resultaterne lidt, så er det altså op ad bakke i mere end en forstand, når vi ser bort fra Silkeborg Sønderskovs flotte, men hårde terræn. Sejren over Aalborg OK var på sølle 5 points med tallene 107-102, og vi må forvente at naboerne i Aalborg kommer med langt større styrke, når de alle er vågnet op efter coronadøsen. Så er en margin på 5 point altså slet ikke nok.

Der skal ganske enkelt langt flere deltagere med fra Rold Skov OK end de ca. 35 løbere, som havde taget turen til Silkeborg, selvom det i sig selv er mange på et tidspunkt,

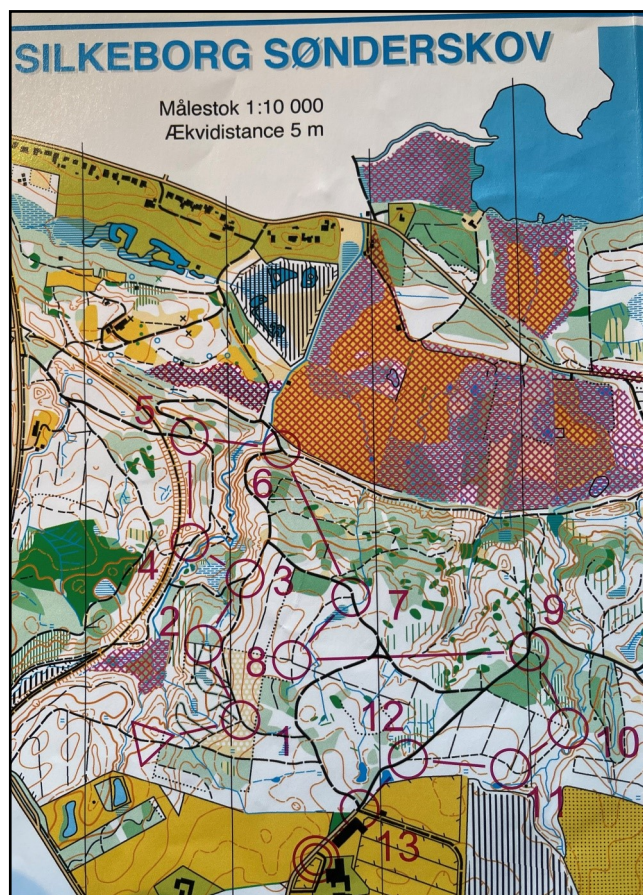
Op af bakke!

hvor vi ikke er kommet helt i gang endnu. Ellers bliver det for alvor op ad bakke med risiko for 0 point i næste match og dermed noget der ligner en sidsteplads i divisionen.

Nå, men nu manglede vi også mange af vores allerbedste ungdomsløbere på startlisten. Dem er der normalt mange points i, men de var ret ukoordineret taget på træningssamling med Top Nord talentudviklingen i samme weekend. Det må vi altså gøre bedre næste gang – ellers bliver det for alvor op ad bakke!

HSØ

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Wellness for øjnene – man langt at gå!

Let skydække, svag vind og 14 grader. Perfekte forhold til o-løb i Mols Bjerge, som altid byder på imponerende landskab med åbne områder, spredt bevoksning – og en del højdekurver i det bakkede landskab.

Det var OK PANs ungdomsdeling, der stod for 2-dages arrangementet, som var mere fristende end NJ Stafet i Kristi Himmelfartsdagene. Fine baner, men lidt til den lette side, selvom det er svært, at gøre det rigtigt svært, i det meget åbne terræn, der bare skal opleves. Undtagelsen var områderne med tætte partier, som desværre havde for få poster til, at det blev rigtigt sjovt.

Og så er det jo også lige det evige spørgsmål: Når nu vi parkerede midt på kortet, med løbsterræn stort set hele vejen uden om p-pladsen, hvorfor skal vi så samlet set gå 3,9 km på de 2 dage til hhv. start og mål?

Arrangementet havde samlet mere end 300 deltagere, hvoraf en stor del kom fra Sjælland. Vi lavede selv en lille udflugt ud af det, da vi havde booket indkvartering i et hyggeligt B&B i nærliggende Knebel.

Åhh, hvor var det altså dejligt at være til et o-løb, der næsten var som i gamle dage!

I stedet for billeder fra stævnepladsen, som jo ikke findes grundet Covid-19 regler, så får du i stedet et par flotte panoramabilleder fra Trehøje, der stikker mere end 100 meter op i Mols Bjerge, foruden et par nærbilleder af kortets mest udfordrende områder.

HSØ

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Smukt – som aldrig før

Skanderborg har sin Smukfest under bøgetræerne, men i Rold Skov OK har vi SmukT-løb under bøgetræerne.

Lørdag den 15. maj var der træningsløb i den allerflotteste del af Vælderskoven. Der hvor de høje bøge netop var sprunget ud i al deres lysegrønne pragt.

2 af klubbens mest erfarne banelæggere havde kreeret gode og udfordrende baner. Vi begyndte på banerne for flere måneder siden, og vi har begge været i skoven ad-

skillige gange, lyder det fra Elizabeth Borchorst. Ja, for selvom kortet kun er et år gammelt, så ændrer tæthederne sig hurtigt, supplerer Mette Byskov, der var den anden del af banelæggerduoen.

En del trodsede den milde maj-regn på dagen, andre tog banen i dagene efter, for posterne blev hængende ude til midt i den følgende uge.

HSØ

Sommerferie træningsløb – Orla Vitting special!

Ingen sommer uden at Orla laver et træningsløb uden for den normale træningsløbskalender.

Dermed fylder han et hul i løbskalenderen, idet træningsløbet ligger lige mellem Vikingedysten og Skawdysten, så formen kan holdes vedlige, mens sommerfornøjelserne med grill på terrassen kører på højtryk.

FAKTA:

Dato(er) – Fra lørdag den 10. juli og helt frem til torsdag/fredag i ugen efter.

Mødested/start – Stendalshytten, det er startsted nummer 15 på klubbens hjemmeside.

God sommerfornøjelse.

Orla Vitting

Tilbage til før skovloven af 1805??

I starten af 1800-tallet var de danske skove i en sørgelig forfatning. Århundredes tradition med at lade husdyr gå på olden, hvilket vil sige at husdyrene græssede i skovene, havde medført at de danske skove var så nedbidte, og at de kun lignede en skygge af sig selv. Langt fra Guldalderens smukke bøgeskove. Overudnyttelsen bestod af uhæmmet hugst til tømmer og brænde, mens husdyrene minutvist havde klippet hovedet af alle små bøgetræer, der forsøgte at skabe sig vej op fra skovbunden.

Heldigvis var der dengang fremsynede politikere, især manifesteret ved C. D. F. Reventlow, formand af tysk afstamning og geheimestatsminister i kongeriget. Udover at han afskaffede stavnsbåndet og forbedrede folkets muligheder og levevilkår, så stod han også fadder til Fredskovsforordningen i 1805, der populært kaldes De Danske Skoves Grundlov. Den forbød nemlig uhæmmet hugst og især husdyr i skoven, og det var på høje tid, for skovarealet i Danmark var dengang på kun 4% af landets samlede areal.

Siden dengang er det kun gået fremad takket være fremsynede og dygtige forstfolk og skovridere.

Men tiderne skifter, og måske er vi igen på vej mod en katastrofal nedbrydelse af vore skove. Vildførte miljøaktivister har kastet sig i den grønne bølge, og foranlediget, at vi igen skal sætte husdyr – nu blot kaldet "store græssere" – ud i skovene, ligesom vi lader skovene forvitte ved at indføre begrebet urørt skov. Næsten lige så slemt som uhæmmet hugst. Skovens kæmper skal falde. Når de dør bliver de liggende i et ufremkommeligt vildnis, mens køer, bisonokser, heste, og guderne ved hvad af firbenede kreaturer, igen skal nappe hovederne af de små bøgetræer.

Andre forhold som negativ økonomisk vækst og øget forurening fra transport fra udlandet, når indenlandsk træ forsvinder fra træindustrien, at vort grundvand forurennes af nedbrudte og rådne skove, der udleder ned-sivende kvælstof og nitrat, og at opsamlet CO₂ i store mængde udledes til atmosfæren gennem samme forråd-

nelse af træ, går fuldstændig henover hovedet på vor tids miljøprædikanter. Og vigtigst af alt, så afskæres befolkningen fra friluftsoplevelser af hegn, højere vandstand i skovbunden og et ufremkommeligt vildnis, foruden en generel utryghed og frygt for de store husdyr i skovene. Friluftsoplevelser som, vel at bemærke holder folk raske både i hovedet og i bentøjet og dermed ude af det i forvejen omkostningstunge sundhedsvæsen.

H. C. Andersen skrev for 150 år om heden: "Skynd dig, kom, for om føje år heden som en kornmark står". Det vers skal ifølge Niels Juhl Bundgaard Jensen, tidlige skovrider, nu omskrives til: "Skynd dig, kom, om føje år skoven som en trælosseplads står", citeret fra Aarhus Stiftstidende.

Den mere nutidige version af dette realistiske scenarie understreger betydningen af, at vi, som orienteringsløbere og dermed respektfulde brugere af skoven, blander os i debatten med hørings svar, deltagelse i den offentlige debat og indtræden i skovenes brugerråd, således at vore synspunkter også kommer med i den ellers ret ensidige og meget grønne debat.

Det værste vi kan gøre, er nemlig blot at tro, at det sikkert ikke bliver så slemt – for det gør det! Bare vent og se!

HSØ

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Skovtur med mål

I får lige endnu et skovtursmål.

Seneste nummer af O-Brevet bød på en tur til Flyverstenen i Thorstedlund Skov, hvor man ved selvsyn kunne konstatere at teksten på siden af mindestenen afslører hvornår stenen er rejst. Det skete nemlig den 4. august 1945.

Men nu gælder det en ny skovtursmulighed. Denne gang skal I en tur rundt om Mossø, der ligger lige op ad Turistvejen, når man kører ned til MosskovPavillonon. Forlæng evt. turen i det smukke område ved Jamborettepladsen, men husk at holde godt styr på spørgsmålet sidst i denne artikel!

Rundt om Mossø:

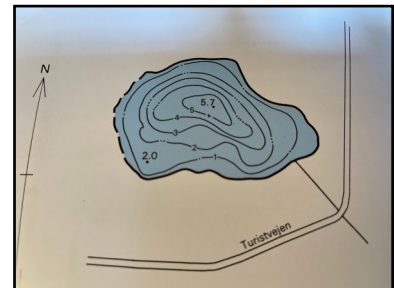
Mossø er indbegrebet af en stille skovsø med sort vand, der indbyder til lidt mystik, når man betragter det smukke vandspejl. Overfladen er på ca. 38.000 m², og søen skønnes at rumme ca. 84.000 m³ vand. Det brune eller næsten sorte vand medfører, at sigtdybden kun er ca. 30 cm, hvilket betyder hvor langt ned i vandet, man kan se et hvidt objekt. Vandet er meget surt med en pH-værdi på 4,5, hvilket skyldes den store hængesæk af tørvemos, der findes i søens vestlige ende.

Søen er også meget næringsfattig, da der aldrig er tilført næringsstoffer fra spildevand eller afstrømning fra dyrkede arealer omkring søen, der på alle sider er omgivet af skov.

Det betyder at der kun er sparsom bundbeplantning i

søen, som har vanskelige vilkår, da det mørke vand lukker af for solens stråler. Enkelte planter som strandbo og tvepipet lobelie findes dog. Selv fiskene har vanskelige vilkår. Bestanden består af små gedder og aborrer, sidstnævnte kaldet "tusindbrødre", da der er mange af dem, men ingen større en 10-15 cm. De er formentlig indvandret til søen som fiskeæg, der har hængt ved ændernes svømmefødder.

På dybdekortet kan man se at søen ligger i et regelmæssigt hul med 5,2 meter til bunden på det dybeste sted.

Kilde og dybdekort: Danmarks Søer, Nordjyllands og Viborg Amter Bind 6 af T. Høy, P. N. Markmann, F. Sivebæk og S. Berg, udgivet på Strandbergs Forlag.

Her kommer spørgsmålet:

Hvor mange små broer er der, når man går turen rundt om søen. Broerne er alle de smalle solide bølgeplanker påmonteret et skridsikkert materiale, så man ikke glider på det våde træ. Vi kan allerede afsløre et antallet er to cifret! Parker evt. på den lille p-plads på Turistvejen, eller den lidt større tættere på MosskovPavillonon.

Brænder du for at få svaret, så se det på næstsidste side i dette klubblad.

GOD
TUR!
JM og
HSØ

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Sankt Hans-arrangement

Sidste år havde vi en velbesøgt og meget hyggelig aften, så vi inviterer igen til

Sankt Hans i carporten og på terrassen på Hanebuen 23 i Skørping.

Konceptet bliver det velkendte:

Medbring selv campingbord, stole, tallerkner, bestik, drikkevarer og noget til at lægge på grillen. Evt. også kaffe. Vi arrangerer et par kagebagere, så medbring ikke spontant en kage. Arrangementet er udendørs, men i læ for en bygge, så medbring tøj her-til!

Vi byder på bobler som velkomstdrink, flere grill'er der er tændt op, tørvejr i carporten eller på terrassen. Og ikke mindst et bål-fad og tørt brænde, så Sankt Hans bålet kan blusse i den lyse sommeraften. Tror ikke vi når at hække en heks til bålet, men det går nok endda.

Programmet er velkomst, grillning, hygge over den gode mad og afsyngelse af Midsommervisen, mens bålet brænder.

DATO/TID: Onsdag, den 23. juni kl. 18:00.

TILMELDING: Gerne på mail hanebuen23@gmail.com

*På gensyn til en
hyggelig RSOK-
aften!
Elizabeth og Helge*

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Tag på banelæggerkursus sammen med O-Brevet – del 3

I forlængelse af artiklen i seneste numre af O-Brevet om banelæggertips til bedre baner og andre gode råd, når du skal lave den perfekte bane, følger hermed del 3, hvor vi fokuserer på nogle gode tips til hvordan man får mest muligt ud af banelægningsprogrammet Condes. Selvfølgelig kan man altid læse i vejledningen, men her får du de bedste råd på tryk, givet af klubbens ekspert i dette program – Otto Møller.

Sådan arbejder du med detaljer inden for postcirklen.

- Tryk på posten. Tryk **højre** museknap.
- Tryk **Cirkel** nederst i dialogboks.

Omkring poster er der mange detaljer der kan arbejdes med.

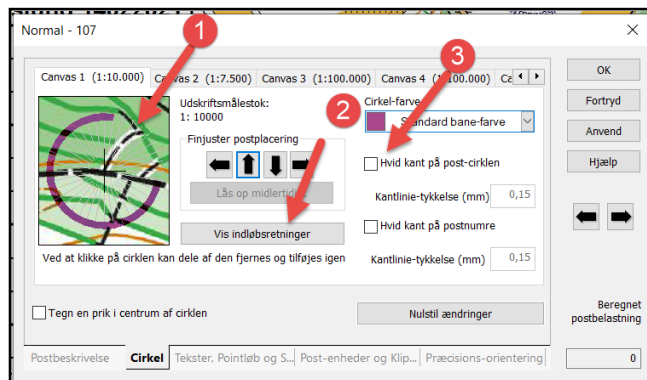
- 1: Med pil knapperne kan postcentrum rykkes helt på plads.
- 2: Med fanen 'Cirkel' kan der klippes i cirklen.

- Tryk for ny dialogskærm.

I dette eksempel dækker postcirklen over et spor i den nordøstlige del af cirklen. Det spor ønsker jeg at gøre synligt for løberen. Husk at undervejs i løbet, og måske under hård fysisk belastning, er det meget sværere for løberen at skelne detaljer på kortet. For ældre løbere spiller et dårligere syn også en stor rolle for evnen til at skelne detaljer og farver.

1.

Her er dialogen til klip i cirklen.

- 1: Klip segmenter af cirklen væk eller på igen. Klip altid nok segmenter væk så der er tilstrækkelig 'luft' omkring detaljer. Hellere et segment for meget end et for lidt. Tjek efterfølgende at klip og kortdetaljer kan ses på et printet kort og er nede i normal størrelse.
- 2: Tryk på knap for at se indløbsretninger. Klip er især vigtige i indløbsretningen så detaljer kan ses.
- 3: I enkelte situationer kan det være relevant at have en hvid kant på postcirklen for at de den.

(Fortsættes på side 8)

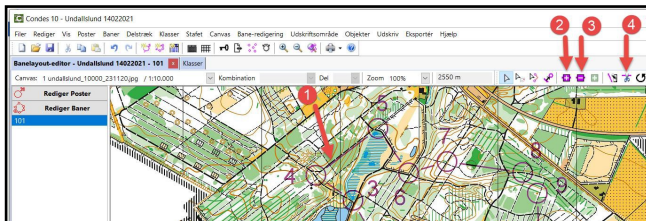
Tag på banelæggerkursus sammen med O-Brevet – del 3

(Fortsat fra side 7)

Sådan arbejder du med detaljer i delstrækstregerne.

Det er vigtigt, at delstræk streger ikke dækker over betydende detaljer på kortet.

Her skal man evt. flytte delstrækstregen lidt og/eller klippe lidt i dem. Knapper og funktion er beskrevet herunder.

- 1: På strækket 4 – 5 dækker delstræk stregen delvist over stien. Ligeledes mellem post 5 og 6. Det er nødvendigt at flytte lidt på stregen for at gøre stien klart synlig.
- 2: Knap til at indsætte et punkt på en delstræk streg.
- 3: Knap til at slette et punkt på en delstræk streg.
- 4: Knap til at lave et klip i en delstræk streg og samtidig sætte to punkter.

Start med at klikke på delstræk stregen. Den lyser op i rød farve som markering for at den er valgt.

Tryk på plus knappen (2). Klik så på delstræk stregen hvor der skal sættes et punkt.

Her ønskes et punkt sat for enden af den fremhævede delstræk streg.

Punktet er sat (lille sort firkant). Flyt på punktet som beskrevet med Ctrl og muse-træk

Her er punktet og dermed delstræk stregen flyttet lidt, og dækker nu ikke længere over stien.

Med denne tredje og sidste artikel slutter vi "banelæggerkurset" i O-Brevet.

Vi ønsker rigtig god fornøjelsen med banelægningen, og vi er mange der glæder os til at afprøve færdighederne ved fremtidige træningsløb.

HSØ – med gode input fra Træningsløbsudvalget og Condes specialisterne

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

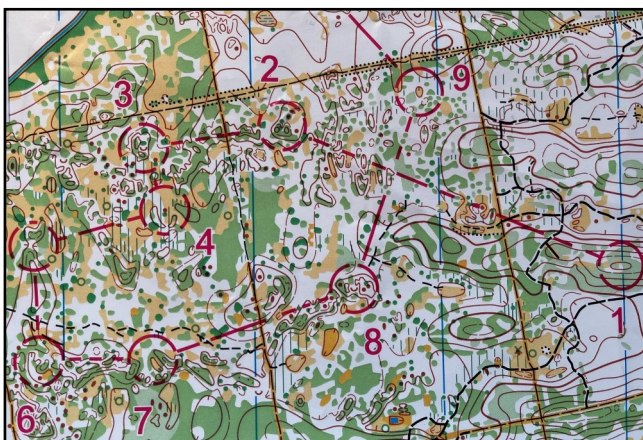
Gættekonkurrence – denne gang uden gætterier.

Hermed den sidste lille hygge-konkurrence i O-Brevet. Ganske mange gange har vi bragt 2 kortudsnit fra forskellige lande. Og her kommer de 2 sidste, som du faktisk slet ikke behøver at gætte, men bare kan nyde med lidt kortnørderi.

By-orienteringskortet dækker Roms historiske centrum, som det bare er en helt speciel oplevelse at finde poster i. Man kommer forbi alle de kendte steder, mellem tusindvis af turister. Den aflange plads med 3 springvand i nederste hjørne er Piazza Navona og midt på kortet ligger tempelkirken Pantheon med det mystiske cirkelrunde hul i loftet. Den ses som en stor bygning også med et blåt "springvand" foran sig!

Det andet kort er fra Portugal nær ved kystbyen Figueira da Foz, der ligger ca. "midt på" Portugals Atlanterhavskyst. Terrænet bød på ufatteligt mange små tætheder og enkeltstående træer, og orienteringsteknikken i dette vanskelige område, var ganske enkelt FIN-orientering hele vejen, hvor man nærmest orienterede sig fra den ene tæthed og buskads til den næste tæthed og buskads. Slap man taget i kortet var det umådeligt svært at læse sig ind igen, så en virkelig udfordrende orienteringsoplevelse.

HSØ

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Redaktørens klumme: Nu skal jeg ud og nyde foråret og sommeren

50 numre af O-Brevet blev det til for mit vedkommende. For du sidder nu med det sidste fra min hånd, selvom jeg i et letsindigt øjeblik kom til at love 2 mere, inden min selvvalgte redaktørpensionering indtræder. En meget stor tak til Jonna Møller og Kirsten Kjær Andersen for et super godt samarbejde omkring disponering af bladet, artikelskrivning og en usædvanlig flot opsætning af hvert eneste nummer.

Foråret er over os for fulde gardiner, eller nærmere med et overvældende indtryk af lysegrønne bøgeblade. Det bliver aldrig flottere end lige nu og det frister til at komme ud i skoven og finde poster, eller bare at nyde naturens mange vidundere. Og inden vi ser os om, så er det tid for sommerferie og dermed muligheden for at kombinere o-løb og ferier. I nedenstående o-kalender finder du allerede fine o-løbsferiemuligheder henover sommeren.

Dejligt at vi nu mærker effekten af et omfattende vacci-
neprogram i Danmark, og dermed en mere normalise-
ring af samfundet. Lad os håbe, at det varer ved.

På gensyn i skoven.

HSØ

Skovtur med mål - Rigtigt svar:

Turen rundt om Mossø byder på ikke mindre end 21 små broer!

Kontaktoplysninger

Klubbens hjemmeside: www.roldskovok.dk
Klubformand Michael Niss: formanden@roldskovok.dk
Dansk Orienterings-Forbund: www.do-f.dk
Tilmelding til åbne løb: www.o-service.dk

Redaktionen: medlemsbrev@roldskovok.dk
Jonna Møller, Michael Niss, Helge Søgaard
og Kirsten Kjær Andersen

*O-Brevet er skrevet for at fornøje, underholde og oplyse. Holdninger og meninger i bladet udtrykker derfor ikke nødvendigvis klub-
bens officielle holdning, men står alene for indlægsholderens egen regning. Fotos er normalt taget af Helge Søgaard og Jonna Møl-
ler, med mindre andet er oplyst. Har man ikke lyst til at optræde på fotos i klubbladet, bedes man venligst kontakte redaktionen.
Fotos opbevares af redaktionen på computere med kodeadgang og slettes inden 3 år.*

O-brevet, Rold Skov Orienteringsklub

nr. 54 – Maj 2021

Kommende træningsløb, åbne løb og klubarrangementer

TJEK o-service og klubbernes hjemmesider for yderligere AFLYSNINGER. Nedenstående løb står p.t. til gennemførelse, men kan sagtens blive aflyst på et senere tidspunkt.

05-06/06 DM Sprint-weekend

Tilmelding senest 31/5
Arrangør Sjællandske klubber
DM Sprint lørdag – DM Stafetsprint søndag på DTU

11-12-13/06 FIF Sommerweekend

Tilmelding senest 4/6
Arrangør FIF Hillerød
Weekendtur + Junior VM Testløb

12/06 RSOK Træningsløb

Startsted nr. 16 – MosskovPavillonens P-Plads

19/06 RSOK Træningsløb

Startsted nr. 9 – RebildPorten

25-26-27/6 Odsherred Orienteering Open

Tilmelding senest 23/6
Arrangør OK Roskilde og Holbæk OK
3 dejlige dage i Odsherred

2-3-4/7 Vikingedysten

Tilmelding senest 27/6
Arrangør OK HTF
3 dejlige dage i Sydjylland

10-15/7 Sommerferie træningsløb

Startsted nr. 15 – Stendalshytten

21-22-

23-24/7 Skawdysten

Tilmelding senest 12/7
Arrangør Skagen OK, Ok Vendelboerne og Skive AMOK
4 dejlige dage i Vendsyssel

30-31/7 Danish Spring

- 1/8 Tilmelding senest 1/7
Arrangør OK Øst, Allerød OK og Farum OK
International stævne i Nordsjælland

21/08 JFM Stafet (se også 22/8)

Tilmelding senest 13/8
Arrangør OK Gorm
Jysk Stafetmesterskab i Hastrup Plantage

22/08 JFM Lang (se også 21/8)

Tilmelding ej oplyst p.t.
Arrangør ej oplyst p.t.
Jysk mesterskab i Frederikshåb Plantage

28/08 DM Mellem

Tilmelding ej oplyst p.t.
Arrangør OK Snab, Vejle
Den bedste DM-distance i Grejsdalen

29/8 Mellemdistance

Tilmelding ej oplyst p.t.
Arrangør ej oplyst p.t.
I sammenhæng med DM Mellem

Bemærk tilmeldingsfristerne.

Se mere om de åbne løb, arrangeret af andre klubber, og tilmeld dig på www.o-service.dk eller www.do-f.dk via stævner og kalender.

Er du ikke oprettet i o-service, eller ny i klubben, så kontakt Ole Jensen på joj@elvis.dk

Se også *træningsløbskalenderen* på klubbens hjemmeside for alle vore lørdagsløb.